

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการในการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียนตาม การรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียง มีจำนวนทั้งหมด 126 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งแบ่งตามตัวแปรขนาด โรงเรียน 3 ขนาด เป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก 65 คน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง 36 คน และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ 25 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยใช้สูตรของ The National Education Association (Morgan, 1970) ใช้สูตรดังนี้

$$A = \frac{X^2 NP(1-P)}{d^2 (N-1) + X^2 P(1-P)}$$

A = ขนาดตัวอย่างประชากร

X² = 3.841

N = ขนาดของประชากรที่ใช้ในการวิจัย

P = สัดส่วนของประชากรกำหนดให้ = .50

d = .05

โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญเท่ากับ 0.05 จะได้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย 95 คน จากผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา 126 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย 126 คน เมื่อแบ่งตามตัวแปรขนาดโรงเรียน 3 ขนาด เป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ 25 คน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง 36 คน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก 65 คน โดยนำมาเทียบอัตราส่วนเพื่อหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรในแต่ละขนาดโรงเรียน ตามสูตรดังนี้

$$\text{สูตร} = \frac{\text{กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย} \times \text{ประชากรในแต่ละขนาดโรงเรียน}}{\text{ประชากรทั้งหมด}}$$

จะได้กลุ่มตัวอย่างประชากรตามขนาดโรงเรียนดังนี้ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ 19 คน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง 26 คน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก 50 คน

2. จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรตามขนาดโรงเรียนใน 7 จังหวัด ได้จากการสุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละจังหวัด ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายจากการเทียบอัตราส่วน จำนวนผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัยกับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สุ่มได้ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (ดังภาคผนวก ค.)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) และแบบปลายเปิด (open ended) ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาหนังสือ เอกสาร ผลการวิจัยตลอดจนวารสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและความต้องการในการบริหาร โครงการสุขภาพในโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นแบบสำรวจรายการ (check list) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 ปัญหาและความต้องการในการบริหาร โครงการสุขภาพตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ 4 ด้าน คือ การจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน การจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียน การจัดบริการสุขภาพใน

โรงเรียน การจัดการเรียนการสอนสุขศึกษา เป็นแบบการประมาณค่าแบบไลเคอร์ท (Likert Scale) ดังนี้

<u>ระดับปัญหา</u>	<u>ระดับความต้องการ</u>	<u>ค่าคะแนน</u>
มากที่สุด	มากที่สุด	5
มาก	มาก	4
ปานกลาง	ปานกลาง	3
น้อย	น้อย	2
น้อยที่สุดหรือ	น้อยที่สุดหรือ	
ไม่มีปัญหาเลย	ไม่มีความต้องการเลย	1

ซึ่งมีจำนวน 54 ข้อ และในส่วนท้ายของตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมแบบปลายเปิด (open ended) อีก 5 ข้อ

2. ตรวจสอบความตรงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามไปขอคำแนะนำ และความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิทางสุขศึกษา มัธยมศึกษา และการวิจัย จำนวน 10 ท่าน เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องและเหมาะสม (ภาคผนวก ก)

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางในการปรับปรุงแบบสอบถามให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นกับนิสิตภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานเป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 20 คน นำแบบสอบถามในตอนที่ 2 มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของ Cronbach (ประคอง กรรณสูต, 2524) ได้ค่าความเชื่อมั่นของปัญหาในการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียน เท่ากับ 0.98 และค่าความเชื่อมั่นของความต้องการในการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียน เท่ากับ 0.99

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี

2. ผู้ช่วยศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 12 ออกหนังสือถึงผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลครั้งนี้
3. ผู้วิจัยทำหนังสือส่วนตัวชี้แจงเกี่ยวกับการตอบ และวิธีการทำแบบสอบถามส่งกลับคืนโดยตรงแก่ผู้วิจัย
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์จำนวน 95 ฉบับ เริ่มตั้งแต่วันที่ 20 กุมภาพันธ์ ถึง 4 มีนาคม 2531 ได้รับกลับคืนฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์รวมทั้งสิ้นจำนวน 94 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.94 เป็นแบบสอบถามจากผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก 50 ฉบับ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง 25 ฉบับ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ 19 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นสภาพทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียน และตอนที่ 2 เป็นสภาพโรงเรียน มาหาค่าร้อยละ และเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงในตอนที่ 1 และ ตอนที่ 2
2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียน มาดำเนินการหาค่าคะแนนตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert)
3. นำข้อมูลตอนที่ 3 ส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการบริหารโครงการสุขภาพมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ในรายข้อ และสรุปรวมในรายด้าน นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังเสนอเป็นตอนที่ 2 โดยแปลความหมายค่าเฉลี่ยเป็นระดับของปัญหาและความต้องการในการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียนดังนี้

ระดับปัญหาในการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียน

4.50 - 5.00	หมายถึง	ปัญหามากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	ปัญหามาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปัญหาปานกลาง

1.50 - 2.49	หมายถึง	ปัญหาน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	ปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหา

ระดับความต้องการในการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียน

4.50 - 5.00	หมายถึง	ความต้องการมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	ความต้องการมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ความต้องการปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	ความต้องการน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	ความต้องการน้อยที่สุดหรือไม่มี ความต้องการ

4. นำข้อมูลเรื่องปัญหาและความต้องการในการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียน มาทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าเฉลี่ย ตามตัวแปรขนาดของโรงเรียน 3 ลักษณะ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ด้วยค่า "เอฟ" (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถ้าการทดสอบพบว่า ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ก็ทำการทดสอบว่าค่าเฉลี่ยแตกต่างกันหรือไม่โดยวิธีของนิวแมนคูล (Newman - Keuls test)
5. สรุปปัญหาและความต้องการในการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในรูปตารางและความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^x (Statistical Package for the Social Sciences Version X) ทาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า "เอฟ" (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบรายคู่โดยวิธีของนิวแมนคูล (Newman - Keuls test)